

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

گروه: علوم انسانی
رشته: علوم ارتباطات اجتماعی
دوره: کارشناسی ارشد
کمیته تخصصی: علوم اجتماعی
شاخه:
کدرشته:

شورای عالی برنامه ریزی در دبیرستان و پنجاه و ششمین جلسه مورخ ۲۲/۲/۵۰ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است .

الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تاسیس میشوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تا بسع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۲/۲/۵۰ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایره برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات
اجتماعی در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی
ابلاغ میشود.

رای صادره دویست و پنجاه و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۲/۲/۵

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم
ارتباطات اجتماعی که از طرف
گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با
اکثریت آراء بتصویب رسید.
۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد
علوم ارتباطات اجتماعی از تاریخ
تصویب قابل اجرا است.

رای صادره دویست و پنجاه و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ

۱۳۷۲/۲/۵ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی

صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

مورد تأیید است

دکتر مصطفی معین
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ
میشود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد

علوم ارتباطات اجتماعی

کمیته علمی

گروه علوم انسانی

مصوب دویست و پنجاه و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۲/۲/۵

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی
مصوب شورای عالی برنامه ریزی

مقدمه:

برنامه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی با در نظر گرفتن نیاز مبرم کشور به متخصصان سطح عالی این رشته و توجه خاص شورای عالی برنامه ریزی به این امر تهیه و تدوین شده است.

هدف:

هدف اصلی تأسیس این دوره، تربیت کارشناسان سطح عالی در زمینه ارتباطات اجتماعی، به ویژه برای ارتقاء کیفیت فعالیت‌ها و خدمات خبرگزاریها، مطبوعات، رادیو، تلویزیون و سایر موسسات و سازمانهای ارتباطی و کمک به کاربرد بیشتر ارتباطات در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مملکت است.

ضرورت و اهمیت:

ایجاد دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی برای پاسخگویی به نیازهای مهم زیر اهمیت خاص دارد:

- 1- بهبود کیفی تربیت نیروی انسانی متخصص برای سازمانهای متعدد ارتباطی جامعه شامل فعالیتهای مطبوعاتی داخل و خارج از کشور، تبلیغات و ارشاد، تحلیل گران و مفسران وقایع اجتماعی، سیاسی، اقتصادی داخلی و بین‌المللی، کارشناسان مجرب در امور مطبوعاتی در سطح کشور و در سطح بین‌المللی.
- 2- تأمین مدیران و مسئولان متخصص ارتباطات برای انجام وظیفه در سطح‌های عالی مدیریت، به نحوی که بتوانند مسئولیت اداره سازمانهای مطبوعاتی، رادیو، تلویزیون، خبرگزاری، موسسات نشر کتاب، دفاتر روابط عمومی و نیز موسسات سینمایی را عهده‌دار شوند و در

مراکز مطبوعاتی و وابستگی های مطبوعاتی مستقر در سفارتخانه های خارج از کشور انجام وظیفه کنند .

۳- تربیت و آموزش پژوهشگران ارتباطات که بتوانند با توجه به نیازهای جامعه تحقیقات ارزشمند و علمی در سطح ملی و جهانی انجام دهند و نتایج آثارشان را برای سازمان های مملکتی دانشجویان و علاقمندان در داخل و خارج از کشور منتشر سازند .

۴- تربیت متخصصان ارتباطات و توسعه ، که آمادگی داشته باشند با استفاده از آموزش های تخصصی ارتباطی ، در خدمت هدف های توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی قرار گیرند . و به برنامه ریزی و سیاست گذاری ارتباطات در تمام زمینه های مورد نیاز گام کنند .

۵- کمک به تامین استاد برای تدریس در رشته علوم ارتباطات اجتماعی ، و توسعه زمینه های پژوهش های علمی در عرصه ارتباطات و همچنین تهیه و جمع آوری منابع و مآخذ تخصصی برای دانشجویان و علاقمندان به تحقیق در زمینه ارتباطات اجتماعی .

شرایط ورود ، طول دوره و شکل نظام

در دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی ، فارغ التحصیلان دوره کارشناسی علوم اجتماعی با گرایش ارتباطات اجتماعی و نیز فارغ التحصیلان دوره لیسانس رشته های روزنامه نگاری و روابط عمومی دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی سابق از طریق مسابقه ورودی پذیرفته می شوند . فارغ التحصیلان سایر رشته های علوم انسانی - علوم اجتماعی با گرایش های گوناگون ، حقوق و علوم سیاسی ، علوم اقتصادی ، مدیریت و علوم اداری و نظائر آن ها - نیز می توانند به تشخیص گروه آموزشی ارتباطات اجتماعی ، در امتحان مسابقه ورودی شرکت کنند . این افراد در صورت موفقیت در مسابقه ورودی باید ، دروس تخصصی کارشناسی ارتباطات اجتماعی را که پیش نیاز دوره کارشناسی ارشد محسوب می شوند ، بگذرانند .

مواد امتحانی مسابقه ورودی این دوره ، بدین قرار است :

۱- زبان خارجه (انگلیسی یا فرانسه) در حد درک متون تخصصی ارتباطات اجتماعی و توانایی ترجمه از زبان خارجی به فارسی

۲- مبانی کلی ارتباطات جمعی (شناخت وسائل ارتباط جمعی ، نظریه های ارتباط اجتماعی ، ارتباطات بین المللی ، مخاطبان ارتباطات جمعی و آثار اجتماعی ارتباطات)

۳- اصول روزنامه نگاری (خبرنگاری و گزارش خبری)

۴- تاریخ معاصر ایران و جهان و مسائل بین المللی مهم معاصر

۵- شیوه نگارش فارسی در مطبوعات

طول دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی ، حداقل ۴ نیمسال (دو سال)
و حداکثر ۶ نیمسال (سه سال) است .

تعداد واحدهای درسی این دوره در مقطع کنونی ۳۸ واحد در نظر گرفته شده است

پایان نامه :

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی به پیشنهاد دانشجو
و با راهنمایی استادان و همکاری گروه آموزشی و با توجه به نیازهای تخصصی این رشته
انتخاب ، تهیه و تدوین خواهد شد .
در مورد پایان نامه ، رعایت دقیق مبانی علمی و دانشگاهی و کیفیت تحقیقاتی ،
ضروری است .

ارزشیابی پایان نامه به عهده استاد راهنما با همکاری دو نفر استاد مشاور خواهد بود
و دفاع از رساله در یک جلسه عمومی صورت خواهد گرفت .

جدول دروس مختلف مقطع کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی

دروس تخصصی الزامی	۲۰ واحد
دروس اختیاری	۱۸ واحد
جمع	۳۸ واحد

کلیه دانشجویان کارشناسی ارشد علوم ارتباطات باید در نیمسال اول تحصیل خود دروس زبان خارجه تخصصی (سه ساعت در هفته) و دروس زبان خارجه عمومی (سه ساعت در هفته) را بدون احتساب واحد بگذرانند .

فهرست دروس تخصصی الزامی دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش‌نیازها/نمونه درس
			نظری	عملی	
۰۱	نظریه‌ها و مفاهیم ارتباطات اجتماعی	۳	۵۱	۵۱	۳۶ کارشناسی
۰۲	مبانی پژوهش در ارتباطات جمعی	۳	۵۱	۵۱	۳۸ کارشناسی
۰۳	ارتباطات و توسعه	۳	۵۱	۵۱	۳۵ کارشناسی
۰۴	کاربرد آمار در پژوهش‌های ارتباطی	۲	۳۴	۳۴	۰۸ کارشناسی
۰۵	مبانی حقوق بین‌المللی ارتباطات	۳	۵۱	۵۱	۴۷ کارشناسی
۰۶	کاربرد نرم‌افزارهای کامپیوتری در پژوهش‌های ارتباطی	۲	۱۷	۳۴	۰۲ (همزمان)
۰۷	تحلیل محتوای پیام‌های ارتباطی	۳	۳۴	۳۴	
۰۸	رساله کارشناسی ارشد	۴	-	-	گذراندن ۱۸ واحد کارشناسی ارشد
جمع					

فهرست دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی (۱۸ واحد)

کد درس	نظام درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۰۸	مبانی مطالعات انتقادی در ارتباطات اجتماعی	۳	۵۱	۵۱	-
۰۹	مدیریت ارتباطات جمعی	۲	۳۴	۳۴	-
۱۰	اقتصاد ارتباطات جمعی	۲	۳۴	۳۴	-
۱۱	برنامه ریزی و سیاستگذاری ارتباطات	۳	۵۱	۵۱	-
۱۲	تکنولوژی‌های جدید ارتباطات	۳	۵۱	۵۱	-
۱۳	جهان سوم و امپریالیسم ارتباطی و خبری	۳	۵۱	۵۱	-
۱۴	ارتباطات سازمانی	۳	۵۱	۵۱	-
۱۵	شبهه‌های نوین روزنامه‌نگاری تحقیقی	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۱۶	روزنامه‌نگاری برای توسعه	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۱۷	روزنامه‌نگاری بین‌المللی	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۱۸	بررسی پوشش خبری و سبیل ارتباط جمعی بین‌المللی	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۱۹	ارتباطات جمعی و مسایل مهم جهانی (سمینار)	۲	۳۴	۳۴	-
۲۰	حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی روزنامه‌نگار	۲	۳۴	۳۴	-
۲۱	جامعه‌شناسی سیاسی ارتباطات جمعی	۲	۳۴	۳۴	-
۲۲	جامعه‌شناسی تبلیغات	۳	۵۱	۵۱	-
۲۳	جامعه‌شناسی سینما	۲	۳۴	۳۴	-
۲۴	تاریخ ارتباطات اجتماعی	۳	۵۱	۵۱	-
۲۵	جامعه‌شناسی هنر و ادبیات	۲	۳۴	۳۴	-
۲۶	نظریه‌های جامعه‌شناسی ارتباطات	۲	۳۴	۳۴	-
۲۷	روانه‌نگاری در ایران (تاریخ روزنامه‌نگاری) فرآیند و عوامل موثرتر آن	۲	۳۴	۳۴	-

سرفصل دروس تخصصی الزامی
دوره کارشناسی ارشد
علوم ارتباطات اجتماعی

نظریه ها و مفاهیم ارتباطات اجتماعی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۳۶ کارشناسی

هدف: آشنایی با مفاهیم و نظریه های ارتباطات اجتماعی - بررسی تحقیقات و مطالعات انجام شده در این زمینه ها .

سرفصل دروس : (۱۰ ساعت)

- ۱ - مفاهیم مورد توجه در روزنامه نگاری اعتماد و اعتبار منبع ارتباط - مراحل و فرایند گزینشگری در روزنامه نگاری - تفاوت های انتشار ، اطلاع و ارتباط - مفهوم برجسته سازی پیام در وسائل ارتباط جمعی بخصوص روزنامه - شایعه و وسائل ارتباط جمعی - تفاوت های شبکه های نگارش خبر در روزنامه نگاری - موفج و پدیدایش و مفهوم عینیت در روزنامه نگاری - ارزش گذاری اخبار و معیارهای انتخاب خبر .
- ۲ - مفاهیم مورد توجه در ارتباطات اجتماعی : نقش و تاثیر نگرشها ، باورها و ارزشهای گیرندگان پیامهای ارتباطی - نظریه هماهنگی و ناهماهنگی شناختی در ارتباطات جمعی - مفهوم پس فرست و جامعه پذیری مخاطبان - جریان دیناچند - مرحله ای ارتباط و نقش رهبران عقیدتی در جریان ارتباط - مفهوم شخصیت سازی و چهره برداری در وسائل ارتباط جمعی - ترغیب و اقناع مخاطبان - همگرا - همسوئیس مخاطبان با منابع ارسال پیام - نقش پارازیت در ارتباطات اجتماع - تاثیر پیامهای ارتباطی بر مخاطبان و
- ۳ - نظریه های ارتباطی : نقش وسائل ارتباط جمعی در برجسته سازی نیازجویی ، شیوه تزئینی ، نظریه استحکام باورها و عقاید و . . .

مبانی پژوهش در ارتباطات جمعی

۵۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ۳۸ کارشناسی

هدف: تسلط دانشجویان دوره کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی به روشهای

تحقیق در ارتباطات اجتماعی

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

الف - مباحث کلی : مقدمه و مروری بر مباحث درس روش تحقیق هدف و منطق

تحقیق در ارتباطات اجتماعی، مفهوم سازی و نظریه پردازی، روشهای آماری، مسائل

مربوط به اندازه گیری، نمونه گیری، داده پردازی، اعتبار درونی و برونی

ب - زمینه های پژوهش در ارتباطات اجتماعی :

۱. بررسی پیامهای ارتباطی : تحلیل محتوی

اهمیت بررسی پیام بعنوان یکی از عناصر ارتباط - مقایسه و تحلیل های کیفی و کمی

پیامها - تحلیل پیامهای ارتباطی : آشکار و نهان - اصول و مراحل تحلیل محتوی -

پیامهای ارتباطی - تحلیل های تطبیقی و منفرد - روشهای آماری در تحلیل محتوی -

نقد و بررسی نمونه های از تحقیقات ارتباطی در زمینه تحلیل محتوی دانشجویان

ضمن آگاهی بانحوه جمع آوری اطلاعات، تدوین جدولهای آماری و تحلیل آنها

با کاربرد این تحقیقات در زمینه های مختلف آشنا خواهند شد .

۲. بررسی منابع و مخاطبان ارتباطی : تحقیق پیمایشی و آزمایشی : تحقیقات پیمایشی

و آزمایشی در زمینه های نظر سنجی و شناخت مخاطبان پیامهای ارتباطی و چگونگی

استفاده از آزمونهای آماری در این بررسی ها .

ج - بررسی نمونه های از تحقیقات انجام شده در زمینه های فوق - پیوند

مباحث آماری، روش تحقیق و نظریه های پژوهشهای ارتباطی .

ارتباطات و توسعه

تعداد واحد : ۳

۵۳

نوع واحد : نظری (۵۱ ساعت)

پیشنیاز : ۳۵ کارشناسی

هدف ارتقاء شناخت علمی کارشناسان ارتباطات در مورد نقش وسایل ارتباط جمعی

در توسعه و پیشرفت جوامع معاصر جهان سوم - درك دقیق ماهیت نظریه

پردازی و الگوسازی های ارتباطی غربی در دوره پس از جنگ جهانی دوم و آمادگی

برای مقابله با عوارض منفی آن ها - جلب توجه به برنامه ریزی ها و سیاست

گذاری های صحیح ارتباطی برای پیشبرد هدف های توسعه و پیشرفت

سرفصل پروس : اجتماعات اجتماعی

- کلیات : مفاهیم و تعاریف (توسعه و رشد - نوسازی و پیشرفت) - نقش

ارتباطات در توسعه - تئوری ها و الگوهای غربی - توسعه بخشی ارتباطات جمعی

تئوری های مبتنی بر تحرك اجتماعی و نشر نوآوری - تئوری "دانیل لرنر" راجع به

تأثیر ارتباطات جمعی در انتقال از جوامع سنتی به جوامع صنعتی - نظریه "ویلیام

شرام در مورد ارتباط جمعی و توسعه ملی - نظریه "اورت راجرز" در باره ارتباطات

جمعی و نوآوری ها . . . - بازنگری تئوری ها و الگوهای غربی - دگرگونی برداشت ها

در مورد علل عقب ماندگی جهان سوم - نظریه های مربوط به سلطه و وابستگی

نقش امپریالیسم فرهنگی و ارتباطی در استعمار نوین و عقب ماندگی جهان سوم - تجربه

جدید جهان سوم در کاربرد های توسعه انگیز ارتباطات جمعی - طرف الگوها و روش های

تقلیدی و تحمیلی - توسعه - توسعه درون زاد و حراست هویت فرهنگی - ارتباطات

جمعی و دگرگونی های بنیادی اجتماعی در ممالک در حال توسعه - برنامه ریزی و سیاست

گذاری ارتباطات در جهان سوم .

کاربرد آمار در پژوهشهای ارتباطی

۰۴

۰۴

تعداد واحد : ۲
 نوع واحد : نظری (۳۴ ساعت)
 پیشنهاد : ۰.۸ کارشناسی

هدف : آشنائی با مفهوم آمار استنباطی و تشخیص تفاوت آن با آمار توصیفی •
 آشنائی با چگونگی کاربرد تکنیکهای مختلف آمار پیشرفته در علوم انسانی
 ، با توجه به چگونگی مطالعه متغیرها و نیز ماهیت آنها •

سرفصل دروس :

دو جلسه یاد آوری و مرور مفاهیم اساسی آمار توصیفی ، تفاوت کاربرد آمار استنباطی و
 آمار توصیفی ، آشنائی با حالات ممکن بررسی متغیرها • شناخت ماهیت متغیرها ،
 تکنیکهای مختلف آمار استنباطی : کاربرد آزمون : دو حالت - کاربرد آزمونهای همبستگی :
 آزمون همبستگی پیرسون ، آزمون همبستگی اسپیرمن : آزمون همبستگی فای ، آزمون
 همبستگی بای سریال ، آزمون همبستگی بای سریال نقطه ای - تحلیل واریانس و کاربرد
 آزمون - کلیات روش تحلیل عوامل در علوم انسانی

مبانی حقوق بین‌المللی ارتباطات

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۴۷ کارشناسی

هدف: مساعدت به بالا بردن سطح تخصص کارشناسان ارتباطات در زمینه های حقوقی بین المللی مربوط به فعالیت های آنان - شناخت بهتر تعهدات جدید حقوقی ارتباطات در زمینه های انتقال جهانی پیام ها و مخصصات مسائل مربوط به ماهواره های ارتباطی و تلویزیونی .

- فصل دروس: (۵۱ ساعت)

- کلیات: مفاهیم و تعاریف - قلمرو حقوق بین المللی ارتباطات جمععی - آزادی اطلاعات در صحنه روابط بین المللی - سیر تحول گواش های جهانی در زمینه آزادی مطبوعات و ارتباطات جمععی - برخورد نظریه های جریان آزاد اطلاعات و " حاکمیت ملی " در روابط بین المللی ارتباطات - مقررات بین المللی در مورد محتوی اطلاعات - قفنامه های کنفرانس بین المللی آزادی اطلاعات (بهار ۱۹۳۸) - اعلامیه جهانی حقوق بشر (پائیز ۱۹۴۸) - میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (۱۹۶۶) - اعلامیه یونسکو در مورد نقش وسائل ارتباط جمععی در روابط بین المللی (۱۹۷۸) - عهد نامه اروپایی حراست حقوق بشرو آزادی های اساسی (۱۹۵۰) - عهد نامه آمریکایی حقوق بشر (۱۹۶۹) - سند نهایی کنفرانس امنیت و همکاری اروپا (۱۹۷۵) - فعالیت های ارتباطی و خبری در سطح بین المللی - مساله دستیابی آزادانه روزنامه نگاران به منابع خبری جهانی - حمایت روزنامه نگاران در ماموریت های خطرناک - مساله مقررات جهانی شرافت حرفه ای روزنامه نگاران - خبرگزاریهای بین المللی و حوزه های فعالیت و نفوذ جهانی آنها - وضع بین المللی انتقال پیام های ارتباطی - سازمان های بین المللی انتقال پیام - اتحادیه پستی جهانی - اتحادیه بین المللی ارتباطات دور سیستم های بین المللی ارتباطات ماهواره ای (اینتلسات و اینتراسپوتینگ) - اعلامیه یونسکو در مورد کاربرد جهانی ماهواره های پخش مستقیم برنامه های تلویزیونی (۱۹۷۲)

کاربرد نرم افزارهای کامپیوتری در پژوهشهای ارتباطی

۵۶

تعداد واحد : ۲
 نوع واحد : نظری - عملی (۱ ساعت)
 پیشنیاز : ۰۲ (همزمان)

هدف : آشنایی با کاربرد نرم افزارهای کامپیوتری در پژوهشهای ارتباطی .

سرفصل درس :

مباحث درس همراه با کار با برنامه های مختلف مانند Spss ,
 Qpro و غیره می باشد ، بصورتی که دانشجویان بتوانند از نرم افزارهای مختلف
 استفاده نمایند . به همین منظور بخشی از مباحث درس شامل نحوه کدگذاری
 داده ها ، تدوین جدولهای توزیع فراوانی آزمونهای مختلف آماری و غیره است .

تجزیه و تحلیل محتوی پیامهای ارتباطی : نمونه‌های موردی

۵۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی (۶۸ ساعت)

پیشنیاز : ۵۲

هدف : آشنائی با کاربرد تجزیه و تحلیل محتوی پیامهای ارتباطی در زمینه‌های

گوناگون - بررسی و نقد تحقیقات انجام شده

سرفصل دروس : یک واحد نظری (۲۴ ساعت) یک واحد عملی (۲۴ ساعت)

- الف - مقدمه و مروری بر مباحث درس روشهای تحلیل و بررسی پیامهای ارتباطی -
 اهمیت بررسی پیام بعنوان یکی از عناصر ارتباط - مقایسه تحلیل کیفی و کمی پیامها -
 تحلیل پیامهای ارتباطی : آشکار و نهان - اصول و مراحل تحلیل محتوی پیامهای ارتباطی -
 تحلیل‌های تطبیقی و منفرد .
- ب - نقد و بررسی نمونه‌هایی از تحقیقات ارتباطی در زمینه تحلیل محتوی .
 دانشجویان ضمن آگاهی با نحوه جمع‌آوری اطلاعات ، تدوین جدولهای آماری و تحلیل
 آنها با کاربرد این تحقیقات در زمینه‌های مختلف آشنا خواهند شد .

سرفصل دروس اختیاری
دوره کارشناسی ارشد
علوم ارتباطات اجتماعی

مباحث مطالعات انتقادی در ارتباطات اجتماعی

۵۸

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۳۵ کارشناسی

هدف : آمادگی بیشتر کارشناسان ارتباطات برای شناخت واقمیت های عملکرد های
 کونی و سائل ارتباط جمعی کشورهای سلطه گر- ایجاد زمینه های ذهنی
 مناسب برای مقابله با امپریالیسم فرهنگی و ارتباط-سی .

سرفصل دروس : (۱۰ ساعت)

مقدمه : اهمیت مطالعات ارتباطی انتقادی در دنیای امروز به ویژه

کشورهای جهـــــان ســـــوم .

۱ . سیری در نخستین مطالعات ارتباطی غیرمنظم در ممالک غربی :

بررسی آثار جامعه شناسان فرانسوی و آلمانی در مورد نقش مطبوعات در افکار عمومی
 نظریات "گوستا ولوین" و "گابریل تارد" فرانسوی - دیدگاه های "فردیناند تونین"
 و "ماکس وبر" در آلمـــــان .

۲ . مطالعات ارتباطی تجربی : پیدایش و گسترش مطالعات

ارتباطی تجربی در ایالات متحده آمریکا - کوشش های اولیه "هارولد لاســـــول"
 و "پل لازارسفلد" در زمینه مطالعات و تحقیقات مربوط به تبلیغات سیاسی و تبلیغات
 تجاری و توجه خاص به تجزیه و تحلیل محتوی پیام ها و شناخت مخاطبان ارتباطات -
 پیشرفت مطالعات تجربی آمریکایی در ایالات متحده ممالک غربی دیگر و سایر کشورهای
 جهان .

۳ . مطالعات ارتباطی انتقادی : پیدایش و گسترش دیدگاه های

جدید انتقادی در مطالعات و تحقیقات ارتباطی : اولین مطالعات "تئودور آدورنو"
 و "ماکس هورکهاپهر" آلمانی ، از اعضای معروف "مکتب فرانکفورت" در مـــــور
 "صنایع فرهنگی" و "فرهنگ تـــــوده" - کوشش های اندیشمندان انتقادی در
 آمریکایی ، انگلیسی و فرانسوی در توسعه مطالعات انتقادی مربوط به آثار اجتماعـــــی

منفی "فرهنگ توده" - توجه به مطالعات پیرامون نقش سلطه آمیز ارتباطات در کشورهای سرمایه داری - نظریات "آنتونیو گرامشی" ایتالیایی ، "لونی آکتوسر" فرانسوی و "رالف میلی باند" انگلیسی درباره ابزارهای ارتباطی و سلطه سیاسی - نظریات مربوط به تاثیر ارتباطات جمعی در مشروعیت بخشی سیاسی و حفظ قدرت و وضع موجود - دیدگاه های انتقادی "بزرگن هابرماس" آلمانی ، "هربرت شیلر" آمریکایی ، "استوارت هال" انگلیسی ، و "آرماند ماتلار" فرانسوی .

۴. جهان سوم و مطالعات ارتباطی انتقادی - نقش اندیشمندان

جهان سوم در پیشرفت مطالعات و تحقیقات راجع به سلطه جهانی از طریق فرهنگ و ارتباطات دیدگاه های محققان و متخصصان ارتباطی جهان سوم در مورد نابرابری جهانی ارتباطات و عدم تعادل بین المللی اطلاعات - دیدگاه های "مصطفی مسعود" تونس ، "خوان سوماویا" شیلیایی و "لویس رامیروبلتران" کلمبیایی و "مانگگ-ار" هندی ، در زمینه امپریالیسم ارتباطی و خبری ، نظام فراملی ارتباطات جهانی و نظم بین المللی نوین اطلاعات و ارتباطات .

مدیریت ارتباطات جمعی

۵۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۳۴ و ۱۹ کارشناسی

هدف : کمک به تربیت مدیران متخصص موسسات ارتباطات جمعی - آماده ساختن کارشناسان امور ارتباطی برای شرکت در اداره صحیح فعالیت ها - ای حرفه ای و مساعدت به بهبود مدیریت موسسات ارتباطات جمعی کشور .

س-رفصل دروس : (۳۴ ساعت)

کلیات - اهمیت مدیریت موسسات ارتباطات جمعی در جوامع معاصر - مدیریت موسسات مطبوعاتی - بازار فروش مطبوعات - مسائل عرضه و تقاضا - تعیین داد نسخه های چاپ و چگونگی توزیع و فروش آنها - ساخت اقتصادی موسسات مطبوعاتی - موسسات مستقل و گروه های مطبوعاتی - تمرکز اقتصادی مطبوعات و ضرورت گوناگونی نشریات - آفرینش و تخصص - مسائل مالی موسسات مطبوعاتی - سرمایه گذاریها - هزینه ها و درآمد - عوامل تولید - تجهیزات فنی و کارکنان و روزنامه نگاران - مسائل کمک های دولت مسائل آگهی های تجاری - توزیع و فروش - مدیریت سازمان رادیو - تلویزیونی - گسترش سازمان های رادیو تلویزیونی و نقش روشهای جدید مدیریت در پیشرفت آنها - بررسی تطبیقی مدیریت سازمانهای رادیو تلویزیونی منم جهان - منابع مالی و چگونگی کاربرد آن - اداره امور کارکنان و ویژگیهای آن - ویژگیهای اقتصادی فعالیتها و منابع ارتباطی - وضع فرآورده های ارتباطی و مشخصات بازار - اقتصاد مطبوعات - هزینه های تولید و توزیع - مساله تعادل بودجه مطبوعات - بهای تکفروشی ، آگهی ها و کمک دولت - مساله تمرکز اقتصادی مطبوعات و هوارض آن - اقتصاد رادیو و تلویزیون و سینما - مساله رقابت برنامه های تلویزیونی بین المللی - تامین مالی سازمانهای رادیو و - تلویزیونی مسائل اقتصادی سینما - سرمایه گذاری خصوصی در سینما - حمایت دولت از تولید فیلم های سینمایی - چگونگی فروش و درآمد فیلم های سینمایی - وضع سینما در حال توسعه .

اقتصاد ارتباطات جمعی

۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز: (۱۱ و ۳۴) کارشناسی

هدف: کمک به شناخت مسائل خاص اقتصادی و مسائل ارتباط جمعی - ایجاد آمادگی برای تصمیم گیری در جهت بهبود عملکرد های مطبوعات رادیو و تلویزیون - توجه به مسائل اقتصادی و مسائل ارتباط جمعی در نظام های سرمایه داری و مخصوصاً نقش آگهی های تجارتي و تاثیر کمک های دولتي .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

کلیات - ویژگیهای اقتصادی فعالیت ها و صنایع ارتباطی - وضع فرآورد ه های ارتباطی و مشخصات بازار - اقتصاد مطبوعات - هزینه های تولید و توزیع - مساله تعادل بودجه مطبوعات - بهای تکفروشی ، آگهی ها و کمک دولت - مساله تمرکز اقتصادی مطبوعات و عوارض آن - اقتصاد رادیو و تلویزیون و سینما - هزینه های رادیو و تلویزیون - وضع حقوقی سازمانهای رادیو - تلویزیونی - تنگناهای فنی و تاثیر آن در تولید و بخش برنامه ها - محتوی برنامه های داخلی - مساله رقابت برنامه های تلویزیونی بین المللی - تامین مالی سازمان های رادیو و تلویزیونی - عوارض و مالیات های گیرنده ها ، آگهی های تجارتي - مسائل اقتصادی سینما - سرمایه گذاری خصوصی در سینما - حمایت دولت از تولید فیلم های سینمایی - چگونگی فروش و درآمد فیلم های سینمایی - وضع سینما در ممالک در حال توسعه .

برنامه ریزی و سیاست گذاری ارتباطات

۱۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۰۳

هدف : آماده کردن متخصصان ارتباطات برای مساعدت به پیشرفت برنامه هـ - ای عمران و توسعه مملکتی - درك حساسیت و ضرورت برنامه ریزی و سیاست گذاری ارتباطات به منظور کاربرد مطلوب تر وسائل ارتباط جمعی و ایجاد هماهنگی بیشتر آن ها.

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

کلیات - نقش ارتباطات در توسعه اجتماعی - ساخت کلی نظام های ارتباطی - وضع ارتباطات جمعی ، ارتباطات میان فردی ، خدمات ارتباطی - منابع انسانی (خبرگزاری ها ، دفاتر اطلاعات و روابط عمومی ، کتابخانه ها ، تربیت حرفه ای متخصصان ، پژوهش در ارتباطات ، انجمن های حرفه ای ، تبلیغات بازرگانی) - برنامه ریزی های ارتباطی - وضع برنامه ریزی های عمومی - هماهنگی برنامه ریزی ارتباطات و برنامه ریزی عمومی ، تجربیات جهان سوم ، برداشت سوسیالیستی - روند برنامه ریزی ، ارزیابی اقتصادی ، استفاده از اطلاعات - مدیریت ، انتقال تکنولوژی - سیاست گذاری های ارتباطی - ایجاد سیاست گذاری ارتباطی - سرمایه گذاری عمومی ، مکانیسم های کنترل اجتماعی ، مالکیت وسائل ارتباط جمعی ، حرفه های ارتباطی ، چگونگی استفاده از ماهواره های ارتباطی - سیستم های کامپیوتری ، کنترل منابع مادی ، مقابله با تنگناهای مالی و فشارهای بین المللی ، شورا های نظارت بر وسائل ارتباطی ، حمایت از حقوق افراد - مسائل هویت فرهنگی در برنامه ریزی و سیاست گذاری ارتباطات .

تکنولوژی‌های جدید ارتباطات

۱۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۳۴ کارشناسی

هدف: بالا بردن سطح دانش تخصصی کارشناسان ارتباطات در زمینه مسائل حتماس انتقال تکنولوژی‌های جدید ارتباطی و کارآئی بیشتر آنان در مورد کـــ... ک
به انتخاب و کاربرد صحیح تکنولوژی‌های نوین .

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

- کلیات - دگرگونی‌های سریع تکنولوژی‌های ارتباطی در جهان امروز
- ۱- تکنولوژی‌های مطبوعات - تحولات صنعت چاپ از حروف چینی-----سی
دستی تا حروفچینی الکترونی - پیشرفت‌های گراورسازی و چاپ رنگ-----سی -
صفحه‌آرایی و صفحه‌بندی روزنامه‌ها و مجلات - وضع کاغذ و تحول تولید-----د
و توزیع آن - انتقال صفحات و نشریات از طریق امواج و ماهواره‌ها .
- ۲- تکنولوژی رادیو و تلویزیون - تحولات تکنیک‌های سمعی و بصری-----ری
- شبکه‌های پخش رادیو - تلویزیونی - وسائل پخش جدید تلویزیونی خصوصیات
فنی ویدیوگاست و ویدیو دیسک - وسائل پخش منطقه‌ای - پخش برنامه‌ها-----ای
تلویزیونی از طریق کابل ماهواره‌های پخش مستقیم تلویزیونی - جنبه‌های فنی و
اقتصادی و حقوقی کاربرد ماهواره‌ها - تکنیک‌های جدید انتقال تلویزیون-----ر
تصاویر و متن‌ها - چشم انداز آینده و وضع جهان سوم .

جهان سوم و امپریالیسم ارتباطی و خبری

۱۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۳۵ کارشناسی

هدف: شناخت عمیق تر و وسیع تر در مورد عملکرد سلطه گرانه خبرگزاری ها و وسائل ارتباط جمعی کشورهای بزرگ غربی - درک بیشتر ماهیت تهاجمات فرهنگی و ارتباطی به ممالک جهان سوم - آمادگی برای مقابله با سلطه ها ارتباطی و خبری جدید .

سرفصل دروس: (۱۵ ساعت)

مقدمه - اهمیت تاریخی مقابله کشورهای جهان سوم با شیوه های جدید سلطه فرهنگی و ارتباطی قدرت های بزرگ استعماری و کوشش آنها در راه استقرار " نظم جهانی نوین اطلاعات و ارتباطات "

۱- تحولات مبارزات استقلال طلبی و سیاست های استعمارزدایی پس از جنگ جهانی دوم: از استقلال سیاسی تا استقلال فرهنگی - اقتصادی - انقلاب - مهم جهان سوم - کنفرانس باند ونک و کنفرانس سران ممالک جنبش غیر متعهد - آغاز مقابله با مراث فرهنگی و ارتباطی استعمار .

۲- مفاهیم و نظریه های امپریالیسم: برداشتهای اجتماعی - اقتصادی و سیاسی نگرش های مارکسیستی و فنو مارکسیستی - ریشه های امپریالیسم - م - وسایل و ابزار های امپریالیسم - آثار و نتایج سلطه امپریالیسم - م - مظاهر سلطه امپریالیسم در زمینه فرهنگ و ارتباطات .

۳- شناخت امپریالیسم ارتباطی و خبری: زمینه های تهاجم سلطه فرهنگی و ارتباطی - تئوری های امپریالیسم ارتباطی و خبری (نظریه توسعه - بخشی ارتباطات و نظریه " جریان آزاد اطلاعات ") - تکنولوژی های امپریالیسم ارتباطی و خبری (نرم افزارها و سخت افزارهای ارتباطی) - بازار جهانی و گزارش های خبری، برنامه های، تولیدی و فیلم های سینمایی

۴- مبارزات جهان سوم در برابر امپریالیسم ارتباطی و خبری: کوشش‌های جهان سوم برای مقابله با نابرابری‌های جهانی ارتباطات و عدم تعادل بین المللی اطلاعات از طریق "یونسکو" و جنبش کشورهای غیر متعهد - و محافل و مجامع علمی و دانشگاهی - صف آرائی کشورهای سلطه‌گرنه‌یسی در مقابل استقلال طلبی فرهنگی و ارتباطی جهان سوم .

۵- پیشبرد برنامه ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های ملی ارتباطی: کنفرانس‌های منطقه‌ای سیاست‌های ملی ارتباطی در آمریکای لاتین، آسیا، آفریقا، شمال آفریقا و خاور میانه

۶- مقابله با عدم تعادل و یک‌جهتی بودن اطلاعات بین المللی: اعلامیه‌های کنفرانس عمومی یونسکو در مورد کاربرد ماهواره‌های پخش مستقیم تلویزیونی (پائیز ۱۹۷۲) و نقش وسائل ارتباط جمعی در روابط بین المللی - سی (پائیز ۱۹۷۸)

۷- پیشرفت معارضه جوئی جهان سوم علیه سلطه فرهنگی و ارتباطی جهانی: مسامی "یونسکو" و جنبش کشورهای غیر متعهد در راه برقراری "نظم جهانی نوین اطلاعات و ارتباطات" - گزارش "کمسیون بین المللی مطالعه درباره مسائل ارتباطات" در جهان (۱۹۸۰) - ایجاد "برنامه بین المللی توسعه ارتباطات" (۱۹۸۱) - خروج ایالات متحده آمریکا از یونسکو

۸- مسامی جدید جهان سوم برای تحقیق "نظم جهانی نوین اطلاعات و ارتباطات": همکاری‌های جهانی و منطقه‌ای در راه دستیابی به استقلال خبری (تاسیس شبکه خبرگزاری‌های کشورهای غیر متعهد، "خبرگزاری سرتاسری آفریقا"، "خبرگزاری ممالک منطقه کارائیب"، "آژانس سرویس‌های خبری آمریکای لاتین" و "شبکه خبری آسیا و اقیانوسیه") کوشش‌های اخیر برای ایجاد شیوه‌های مستقل روزنامه نگاری و تکیه بر ارزش‌ها و معیارهای جدید خبری - جهت پیشرفت و توسعه جهان سوم - اقدامات تازه "برنامه بین المللی توسعه -

تهیه مقدمات برقراری نظم جهانی نوین مورد نظر

ارتباطات سازمانی

۱۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۵۱ ساعت)

پیشنیاز : ۱۹ کارشناسی

هدف : آشنائی با انواع و چگونگی فرآیندهای ارتباطی در یک ساختار سازمانی و بررسی تحولات ناشی از نفوذ تکنولوژی های جدید ارتباطی در این گونه سیستمها.

کلیات : مفاهیم و تعاریف " سازمان " ، " ارتباطات " ، و " ارتباطات سازمانی " ؛ بررسی نظریه ها و مدل های موجود (در مدیریت ، ارتباطات ، سیستم ها ، سبب-نتیجه و ...) پیدایش و شکل گیری زمینه های مطالعاتی در ارتباطات سازمانی ؛ بررسی عوامل تعیین کننده در چگونگی کمی و کیفی ارتباطات ارتباطات و مدیریت ؛ بررسی مکانیسم های ارتباطی موجود در سازمان ؛ محیط های ارتباطی در سازمان ؛ تفاوت های سازمانی از نظر ارتباطات ؛ ارتباطات فردی و گروهی در سازمان ؛ چگونگی پیدایش و انواع شبکه های ارتباطی در سازمان ؛ بررسی نقش عوامل روانی ، اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی ، سیاسی در ارتباطات سازمانی ؛ فرآیند معرفی ، کسب ، و جذب نوآوری های ارتباطی در سازمان ؛ ارتباطات عمودی و افقی در سازمان ؛ ساختار رسمی و غیر رسمی ارتباطی در سازمان ؛ روند تولید و توزیع پیام در سازمان ؛ بررسی کانال های ارتباطی در سازمان ؛ " جریان پیام " و تصمیم گیری های سازمانی ؛ مکانیسم های ارسال و دریافت پیام در سازمان ؛ انواع و چگونگی کسب " فیدبک " ها در ارتباطات سازمانی ؛ هنجارهای سازمانی و چگونگی های ارتباطات سازمانی ؛ ارتباطات درون-پرون-سازمانی ؛ شناخت عوامل تسریع کننده / بازدارنده ارتباطی در سازمان ؛ نقش و عملکرد واحدهای مسئول ارتباطات در سازمان ؛ نقش و عملکرد واحدهای روابط عمومی ؛ مسئولین و مسئولیت های ارتباطی در ساختارهای سنتی و نوینی سازمان ؛ معرفی تکنولوژی های جدید در ارتباطات سازمانی ؛ بررسی نمونه های خاص از انواع ارتباطات سازمانی در چارچوب مطالعات موردی (Case studies) .

شبه‌های نویسنده روزنامه نگاری تحقیقی-----ی

تعداد واحد : ۲ (۱+۱) ۵۱ ساعت

نوع واحد : نظری- عملی

پیشنیاز : ۵ کارشناسی

هدف : آماده کردن روزنامه نگاران برای تهیه گزارش‌های خبری تحقیقی در مورد رویدادها و برنامه‌ها و فعالیت‌های مهم مملکتی و جلب علاقه مخاطبان به دگرگونی‌های جدید اجتماعی .

مقدمه - اهمیت گزارشگری تحقیقی در پیشرفت روزنامه نگاری معاصر نقش آن در گسترش آگاهی دهی و هوشیارسازی اجتماعی .

- ۱ - مقام روزنامه نگاری تحقیقی در تحول و تکامل روزنامه نگاران جدید - از روزنامه نگاری صحنی گرا تا روزنامه نگاری تشریحی - اهمیت خاص روزنامه نگاری تحقیقی پس از ماجرای معروف "واترگیت" - نمونه‌های مهم دیگر روزنامه نگاری تحقیقی در جهان امروز .
- ۲ - نقش روزنامه نگاری تحقیقی در کشورهای جهان سوم : کمک گزارشگری تحقیقی برای جلب توجه مخاطبان به ارزش‌های خبری جدید - بر سرگرم‌کننده و گسترش علاقه آن‌ها به آگاهی دقیق از فعالیت‌ها و اقدامات توسعه بخش .
- ۳ - شیوه‌های روزنامه نگاری تحقیقی : جمع‌آوری آمار و اطلاعات - مشاهده و تحقیق محلی - مصاحبه با متخصصان و مسئولان - تجزیه و تحلیل گزارش‌ها و اسناد مدارک - نگارش و عرضه گزارش‌های تحقیقی
- ۴ - کارهای عملی گزارشگری تحقیقی : تهیه گزارش‌های اختصاصی در زمینه‌های مختلف تحولات مملکتی .

روزنامه نگاری برای توسعه

۱۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ۰۳

هدف : کمک به تربیت روزنامه نگاران متخصص در امور مربوط به توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور - بهبود محتوی پیام های وسائل ارتباط جمعی در جهت نیل به نیازهای واقعی جامعه و ایجاد آمادگی بیشتر برای مشارکت مردم در برنامه های عمران و پیشرفت کشور.

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

- مقدمه - بازنگری در شیوه های سنتی روزنامه نگاری غربی و شناخت گرایش های جدید روزنامه نگاری در جهان سوم.
- ۱- تحولات تازه روزنامه نگاری در کشورهای غرب و ممالک جهان سوم - روزنامه نگاری انتقادگرو اعتراضگرو مدافعه جو در ایالات متحده آمریکا - برداشته ها و دیدگاه های استقلال خواهانه روزنامه نگاری در ممالک در حال توسعه.
 - ۲- پیدایش و گسترش اندیشه " روزنامه نگاری برای توسعه " در کشورهای آسیای جنوبی " روزنامه نگاری برای توسعه " و روابط دولت ها و وسائل ارتباط جمعی در ممالک جهان سوم.
 - ۳- توجه ممالک مترقی جهان سوم به شیوه های مستقل روزنامه نگاری و جستجوی " روزنامه نگاری برای پیشرفت " - نمونه هایی از روزنامه نگاری استقلالی گرایانه در کشورهای آسیای آفریقایی و آمریکای لاتین.
 - ۴- الگوها ارزش ها و معیارهای روزنامه نگاری جهان سوم در برابر روزنامه نگاری کلاسیک غربی - ویژگی های " اخبار توسعه " و طرز تهیه و تنظیم آنها - نقش گزارشگری تحقیقی در روزنامه نگاری جهان سوم.
 - ۵- ضوابط انتخاب و انتشار اخبار در وسائل ارتباط جمعی جهان سوم - شیوه های موجود در ممالک آسیای آفریقایی و آمریکای لاتین.
 - ۶- منابع خبری روزنامه نگاری جهان سوم - شبکه خبرگزاری های کشورهای - ای غیر متعهد - خبرگزاری " اینتر پرس سرویس " - خبرگزاری سرتاسری آفریقا

- " خبرگزاری کشورهای منطقه کارائیب " - " سازمان خبرگزاری هند - ای آسیا "

۷- کارهای عملی در مورد تهیه و تنظیم اخبار مربوط به مسائل توسعه - ارائه گزارش های خبری اختصاصی - عرضه نشریات تخصصی برای روزنامه نگاری جهان سوم

۸- تجزیه و تحلیل " اخبار توسعه " در وسائل ارتباط جمعی داخلی و خارجی - شیوه های عملی تجزیه و تحلیل " اخبار توسعه " - مقایسه ضوابط و معیارهای خبری غربی و جهان سومی - طبقه بندی تجزیه و تحلیل " اخبار توسعه " و ارائه نتایج نهائی بررسی ها

روزنامه نگاری بین المللی

۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ۵۲ کارشناسی

- نگاری هدف: کمک به تربیت متخصصان کاران برای ایفای مسئولیت های حساس روزنامه - در کشورهای خارجی و مخصوصاً مراکز حساس بین المللی - ایجاد شرایط بهتر برای مقابله با تبلیغات مفرمانه کشورهای سلطه گر .
- سرفصل دروس: ۵۱ ساعت
- مقدمه - مقام برجسته روزنامه نگاران در روابط بین المللی معاصر و نقش حساس آنان در توسعه و پیشرفت جوامع و تحکیم صلح و تفاهم جهانی
- ۱- مسئولیت های جهانی روزنامه نگار: دفاع از حقیقت و عدالت و مقابله با ظلم و سلطه جهانی - ترجیح منافع و مصالح ملت های تحت ستم و سلطه - بر مقتضیات سیاست های حاکم بر دنیا - کمک به همکاری های نخل جهان سوم در راه تحقق استقلال فرهنگی و اقتصادی و پشتیبانی از مبارزات آن ها در جهت برقراری نظم بین المللی نوین اقتصادی و نظم جهانی نوین اطلاعات و ارتباطات
 - ۲- اصول حرفه ای روزنامه نگاری بین المللی: وظایف مهم خبرنگار - کاران مقیم کشورهای خارجی و شرایط خاص فعالیت های آن ها در کشورهای بزرگ سرمایه ممالک سوسیالیستی و جهان سوم و همچنین سازمان های مهم بین المللی - وظایف و مسئولیت های حساس فرستادگان ویژه خبری برای تکمیل کار خبرنگاران مقیم و تهیه گزارش های خبری اختصاصی
 - ۳- شیوه های خبرنگاری و گزارشگری مخصوص روزنامه نگاری بین المللی: چگونگی تهیه اخبار و مصاحبه ها - گزارش های توصیفی و گزارش های تحقیقی - بهره برداری از منابع خبری - بررسی و تجزیه و تحلیل اخبار و گزارش های وسائل ارتباط جمعی محلی - حساسیت های مکانی و زمانی انتقال اخبار و گزارش ها - مراکز اصلی فعالیت خبری - اهمیت کسب و انتقال خبرها و گزارش های انحصاری
 - ۴- شناخت فعالیت ها و سیاست های بین المللی: اهمیت توسعه - پیش روزنامه نگاران بین المللی در مورد فعالیت های سیاسی و اقتصادی و فرهنگی

حوزه مأموریت و شناخت کامل آن ها در زمینه تحولات گوناگون فعالیت های مذکور - مطالعه مطبوعات عمومی و تخصصی و تعقیب برنامه های رادیویی و تلویزیونی حوزه مأموریت و بررسی نشریات علمی اختصاصی در زمینه های مورد نظر .

۵- حفظ روابط حرفه ای با خبرگزاری ها و سایر منابع خبری - ضرورت تماس دائم روزنامه نگاران بین المللی با دفاتر کار خبرگزاری های ملی و منطقه ای و جهانی - سی و همچنین وسائل مهم ارتباط جمعی در حوزه های فعالیت حرفه ای - همکاری خبری با خبرگزاری های ملی و منطقه ای دارای منافع مشترک با کشور اعزام کننده روزنامه نگار بین المللی

۶ - همکاری با سازمان های حرفه ای بین المللی : لزوم حفظ تفاهم با انجمن ها و اتحادیه ها و سازمان های حرفه ای و وسائل ارتباط جمعی در سطح های ملی و منطقه ای و جهانی به منظور پیشبرد هدف های مشترک - توسعه همکاری با انجمن ها و اتحادیه ها و سازمان های حرفه ای روزنامه نگاری مدافع مبارزات ملل جهان سوم .

بررسی پوشش‌های خبری
وسائل ارتباط جمعی بین‌المللی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : تئوری - عملی (۵۱ ساعت)

پیشنیاز : ۰۲

هدف : شناخت شیوه‌های وسائل ارتباط جمعی بزرگ جهانی در مورد ایجاد تصویرها
ذهنی مبنی در افکار عمومی جهانی و تاثیر گذاری در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست
گذاری‌های بین‌المللی - آمادگی برای مقابله‌ها برخورد‌های مفروضات
وسائل ارتباط جمعی غربی علیه انقلاب اسلامی ایران .

مقدمه - اهمیت تاثیر گذاری پوشش‌های خبری و تصویر نمایی‌های وسائل ارتباط
جمعی بین‌المللی در روابط سیاسی جهانی و تحولات داخلی جوامع معاصر .
۱- مطالعه در ریشه تاریخی تصویر سازی‌های کنونی وسائل ارتباط جمعی
کشورهای بزرگ سلطه‌گر : برتری جوشی و قوم‌مداری غربی از دوران یونان
باستان تا ظهور اسلام - عکس‌العمل‌های اندیشه‌گران مسیحی اروپا در
برابر نخستین پیشرفت‌های اسلام - طرز انعکاس زندگی و تمدن و فرهنگی
مسلمانان در اروپا در دوره جنگ‌های صلیبی - برخورد غرب با پیشرونی‌های
جدید مسلمانان پس از سقوط قسطنطنیه و آغاز رنسانس .

۲- شیوه‌های نگرش استعمارگرا در مورد طل شرقی و اسلامی در دوره معاصر :
نقش خاص مطالعات شرق شناسی در تصویر سازی‌های منفی مربوط به
کشورهای مستعمره - تاثیر نوشته‌های قوم‌مدارانه تحقیرگرانه سیاحان
و دیپلمات‌های غربی در تحکیم و تداوم سیاست‌های استعماری - آثار
نامطلوب نگرش‌های تاریخی مفروضانه غربی در آموزش عمومی و تخصصی
روزنامه‌نگاران کنونی و ایجاد دیدگاه‌های غیر واقعی در باره کشورهای جهان
سوم

۳- نظریات انتقادی جدید در مورد خبر پردازی و تصویر سازی‌های وسائل ارتباط
جمعی غربی : روش‌های مفروضانه خبر سازی و قالب جوشی ذهنی و تحریف‌گری
خبری - عملکردهای خاص در روزه بانان خبری در انتخاب و انعکاس اخبار

و گزارش های جهانی بمنظور ایجاد تصویر منفی در افکار عمومی و تاثیرگذاری در سیاست های جهانی .

۴- روشهای مطالعاتی و تحقیقاتی انتقادگرانه محققان رادیکال غرب و جهان-ان سوم، راجع به طرز انعکاس اخبار و گزارش های ممالک تحت سلطه در وسائل ارتباط جمعی جهانی غربی - شیوه های شناخت پوشش اخبار جهانی-سی از دیدگاه " یوهان کالتونگ " نروژی؛ فرناند وریس ماتا "خوان سوموویا"، محققان آمریکای لاتین .

۵- شناخت بررسی ها و مطالعات جدید در مورد پوشش های خبری غیر متعادل و یک جهتی مربوط به جهان سوم: مطالعات محققان معاصر آمریکایی-بررسی های اخیر یونسکو و " انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات " راجع به پوشش خبری و تصویر نمایی جهانی .

۶- سیری در بررسی ها و تجزیه و تحلیل های مربوط به پوشش خبری و طرز ارائه تصویر انقلاب اسلامی ایران در وسائل ارتباط جمعی جهانی غربی و انج-ام کارهای عملی در این زمینه .

ارتباطات جمعی و مسائل مهم جهانی - سمینار

۱۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۱۳

هدف: آمادگی هرچه بیشتر کارشناسان ارتباطات اجتماعی برای شناخت وسیع عملکردهای وسائل ارتباط جمعی بزرگ جهانی و تاثیرگذاری آن هاد را افکار عمومی - بررسی و تجزیه و تحلیل مسائل مهم جهانی و کمک به شناخت بهتر سیاست های بین المللی و احراز کارآئی برای مقابله با تبلیغات سلطه جویانه

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)
 کلیات - نقش ارتباطات جمعی در روابط بین المللی معاصر - بررسی کاربردهای ارتباطات جمعی در تبلیغات سیاسی بین المللی - ارتباطات جمعی و افکار عمومی جهانی - معیارها و ارزش های انتخاب پیام - شیوه های تحریف پیام های ارتباطی - آثار روانی و اجتماعی پیام رسانه های بین المللی - تجزیه و تحلیل محتوی مطبوعات و برنامه های رادیو - تلویزیونی در زمینه مسائل مهم جهانی روز، با همک - آری دانشجویان بصورت کارهای عملی فردی و گروهی .

حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی روزنامه‌نگار

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ۴۷ کارشناسی

هدف: تاکید بر مسئولیت‌ها و تعهد های اجتماعی روزنامه نگاران در دوره معاصر و جلب توجه به اهمیت این مسئولیت‌ها، به منظور بهبود عملکردهای وسائل ارتباط جمعی - آماده ساختن روزنامه نگاران برای درک عمیق تر وظایف اجتماعی و ایفای بهتر مسئولیت‌های حرفه ای .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

مقدمه - نقش اجتماعی وسائل ارتباط جمعی : بررسی وظایف ارتباطات جمعی در

جوامع کنونی - آگاهی دهی و بیدادگری - آموزش رسانه‌ی و کمک به رشد فکری و فرهنگی - راهنمایی و مشارکت خواهی و مسئولیت پذیری

۱- ویژگی های اجتماعی روزنامه نگار : اهمیت اجتماعی حرفه روزنامه نگاری و شرایط و ضرورت های آن - ذوق و استعداد شخصی - تربیت حرفه ای - تعهد - د و مسئولیت اجتماعی

۲- نظام های حقوقی حاکم بر آزادی و مسئولیت ارتباطات جمعی : نظام های خودکام و مطلق گرا - نظام جامعه گرا - نظام های آزادی گرا - نظام های جدید جهان سوم

۳- حقوق و امتیاز های روزنامه نگار : شرایط اجتماعی کار روزنامه نگار - حقوق معنوی (آزادی ، مشارکت در اداره وسائل ارتباط جمعی ، برخورداری از حمایت قانون (. . .) - حقوق مادی (تامین شغلی و استقلال حرفه ای ، بیمه و بازنشستگی . . .) - امتیاز های خاص اجتماعی

- ۴- اصول شرافت حرفه‌ای روزنامه نگاری: سوابق تاریخی وضع مقررات اخلاقی و اصول شرافت حرفه‌ای روزنامه نگاری در جهان - نمونه های مهم شیوراهای مطبوعاتی و نظام های شرافتی وسائل ارتباط جمعی - مبانی اساسی اخلاق و شرافت حرفه‌ای روزنامه نگاری - مسئولیت در برابر جامعه و در مقابل افراد - مسئولیت در برابر همکاران و در مقابل جامعه بین المللی - کوشش های بین المللی برای وضع مقررات جهانی شرافت حرفه‌ای
- ۵- محدودیت های قانونی روزنامه نگاری: حفظ استقلال و امنیت و تمامیت کشور - رعایت منافع و مصالح عمومی و حفظ سلامت و آسایش جامعه - احترام به مقدسات مذهبی و اصول اخلاقی و عفت عمومی - حفظ حرمت فردی
- ۶- بازنگری شیوه های روزنامه نگاری: سیری انتقادی در روزنامه نگاری معاصر - تحولات تازه سبک های خبر نویسی - از عینی گرایی و بی طرفی تا تعهد و مسئولیت - روزنامه نگاری برای توسعه و روزنامه نگاری انقلابی
- ۷- هویت فرهنگی و امپریالیسم خبری: وضع ارتباطات جمعی در جهان سوم - رسالت روزنامه نگاری در آگاهی دهی اجتماعی و هویت جوئی فرهنگی - ریشه ها و شیوه های امپریالیسم خبری - نقش خبرگزاری ها و وسائل ارتباط جمعی جهان سوم در مقابله با امپریالیسم خبری
- ۸- ارزیابی روزنامه نگاری کنونی ایران: نگاهی به تحول وسائل ارتباط جمعی در جمهوری اسلامی ایران - ضرورت ها و نیازها روزنامه نگاری امروز - وظایف اساسی خبرگزاری، مطبوعات و رادیو و تلویزیون - مسئولیت های حساس روزنامه نگاران

جامعه‌شناسی سیاسی ارتباطات جمعی

۲۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ۳۶ کارشناسی

هدف : بررسی نقش وسایل ارتباط جمعی در رفتار و زندگی سیاسی
مخاطبان با تاکید بر عملکرد مطبوعات سیاسی و شیوه‌های ترغیب

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- ۱- مقدمه در باره جامعه‌شناسی سیاسی وسایل ارتباط جمعی و زمینه‌های آن
پدایش مطبوعات عقیدتی ، بررسی مطبوعات سیاسی ، نقش واخیمـــــت
مطبوعات سیاسی در جامعه ، مسائل اجتماعی مطبوعات سیاسی ، احمـــــزای
وارگان های مطبوعاتی وابسته به آنها ، نظریه های منتشره در مطبوعـــــات
سیاسی ، طبقه بندی مطبوعات سیاسی عقیدتی ، تپراز مطبوعات سیاســـــس
و بررسی نفوذ آنها در زندگی اجتماعی و تحولات سیاسی جامعه دولـــــت
و مطبوعات سیاسی ، معرفی معروفترین مطبوعات سیاسی جهان
نقش های جدید رادیو و تلویزیون در زندگی سیاسی ، اخبار و تفسیر هـــــای
رادیو و تلویزیونی .
- ۲- کلیاتی بهرامون کاربرد های وسایل ارتباط جمعی در زندگی سیاســـــس
تاثیر پیام های سیاسی بر مخاطبان - عطل موثر در انگیزش تمایلات مخاطبان
بمنظور مشارکت در فرایند سیاسی جامعه - انتخابات مجلس - انتخابات
ریاست جمهوری - انتخابات شوراهای منطقه ای - تطبیق و مقایسه هـــــه
الگوهای ارتباطی و عناصر ارتباط در جریان ارتباطات سیاسی - بررســـــس
مطالعه تاثیر ارتباطات سیاسی در رفتار و گرایش های سیاسی افراد جامعه .
- ۳- روش های کاربرد ارتباطات جمعی در زندگی سیاسی
اصول و مبانی اقناع و تبلیغ - شیوه های تبلیغ سیاسی - هدف ها و نتایج
حاصل از تبلیغات سیاسی - تبلیغات سیاسی از طریق رادیو ، تلویـــــزون

مبتنی و تظاهرات - تراکت و اعلامیه ، مطبوعات و تبلیغات سیاسی ، تبلیغات
 آشکار و تبلیغات نهانی ، مخاطبان تبلیغات سیاسی - شخصیت ها و تبلیغات
 سیاسی ، افکار عمومی و تبلیغات سیاسی ، شیوه های تبلیغات سیاسی واحد - زاب
 و جمعیت ها . معرفی چهره های مشهور تبلیغات سیاسی .

جامعه‌شناسی تبلیغات

۲۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ۳۴ کارشناسی

هدف : شناخت شیوه‌های تبلیغ و اقناع و چگونگی تاثیرگذاری در مخاطبان

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

های

مقدمه پیرامون پیام و چگونگی نفوذ آن در مخاطبان - شیوه‌ها -

مختلف ترغیب و اقناع - انواع تبلیغ (تجاری و بازرگانه -

سیاسی - دولتی) . روش‌های تبلیغ و روش تجری تبلیغ -

روانشناسی پیام های تبلیغاتی - کاربرد و هدف تبلیغ -

امکانات و محدودیت های تبلیغ - تاثیر تبلیغ در مخاطبان -

انکار عمومی و تبلیغ - نقش و اهمیت تبلیغ در جامعه و نظ -

اقتصادی - دولت و تبلیغات - بررسی های آماری در زمینه -

هزینه های گوناگون تبلیغ - تبلیغ و مصرف کنندگان - مناسب -

وسایل ارتباط جمعی با سازمان ها و آژانس های تبلیغاتی و بررسی

تاثیر مبلغ در فعالیت وسایل ارتباط جمعی .

جامعه‌شناسی سینما

۲۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ۳۴ کارشناسی

هدف: شناخت شرایط اجتماعی فعالیت‌های سینمایی و خصوصیات تماشاگران و نقش سینما در پیشبرد هدف‌های فرهنگی و آموزشی جامعه

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مقدمه - اهمیت ویژه سینما در جوامع معاصر و ضرورت کاربرد آن در جهت اعتلای شخصیت مخاطبان

۱- بررسی خصوصیات اقتصادی و صنعتی سینما: ویژگی سینما به عنوان یک "صنعت فرهنگی" در جوامع غربی - بهره‌برداری از جاذبه‌های سرگرم‌کننده فیلم‌های داستانی برای جلب هرچه بیشتر تماشاگران به سالن‌های سینما - تعارض‌های آفرینندگی هنری و فرهنگی با مقتضیات تجاری سینما - ضرورت‌های فروش گسترده و یکنواخت و ابتذال فیلم‌های سینمایی.

۲- آثار و عوارض اجتماعی سینما: آثار و نتایج منفی سینمای تجاری در جوامع سرمایه‌داری و کشورهای وابسته جهان سوم - عوارض سینمای سرگرم‌کننده خیال پرور در شخصیت مخاطبان - از خود بیگانگی فرهنگی - ستاره پرستی و تقلید جوئی - پیروی از ارزش‌ها و معیارهای فرهنگی - جوامع مصرفی خود باختگی و فرهنگی و بی‌اعتنایی به هویت ملی

۳- شناخت مخاطبان سینما، بررسی در باره گروه‌های گوناگون تماشاگران سینما (گروه‌های سنی، گروه‌های اجتماعی...) - عادات‌های استفاده از سینما و چگونگی فراوانی آنها - تأثیر متقابل انواع فیلم‌ها و گروه‌های مخاطبان در استفاده از سینما

۴- ضرورت حمایت از سینمای مستقل فرهنگی و هنری: کاربرد‌های مثبت سینما

در جوامع معاصر و مخصوصاً کشورهای در حال توسعه - بهره‌برداری از سینما در جهت پیشرفت آموزش و بهداشت و صنعت کشاورزی - اهمیت برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری ملی در سینما

تاریخ ارتباطات اجتماعی

۲۴

تعداد واحد : ۳
 نوع واحد : نظری (۵۱ ساعت)
 پیشنیاز : ۵۱۳ کارشناسی

هدف : عمیق‌تر کردن آگاهی های علمی کارشناسان ارتباطات در مورد تحولات تاریخی وساطل ارتباطی ایران و گسترش دادن دیدگاه های آنان در باره تجربیات گذشته و مقتضیات کنونی و توجه بیشتر به ضرورت های آینده .

مقدمه - اهمیت مطالعات و تحقیقات تاریخی ارتباطات اجتماعی در ایران و ضرورت

بازنگری در برداشت های توصیفی موجود .

شناخت وسیع در مورد تحولات مهم وساطل ارتباطی جهان و کسب زمینه های

ذهنی مناسب برای مطالعه و تحقیق در مورد کاربرد ها و عملکرد های کنونی آن ها

الف ۱ - شناخت مراکز و شیوه های سنتی ارتباطات شفاهی در ایران : گرد همایی

گروهی - میدان های عمومی - مساجد و مدارس قدیمی - زیارتگاه ها - زورخانه ها

قهوه خانه ها - سخنوری ها - وعظ و خطابه ها - مراسم و آئین های مذهبی -

بازارها ...

۲ - سوابق تاریخی کتابت و چاپ در ایران : نخستین تجربیات کاغذسازی

- توسعه کتاب های خطی و کتابخانه ها در دوره بعد از اسلام - استفاده از شیوه

چاپ چینی در دوره ایلخانیان - ایجاد اولین چاپخانه در دوره صفویه - آف - از

بهره برداری مستمر از چاپ جدید در دوره قاجاریه

۳ - مراحل تحول مطبوعات در ایران : نخستین روزنامه های فارسی چاپ

هندوستان و تاسیس اولین روزنامه فارسی در ایران - مطبوعات استبدادی (از آغاز

انتشار نخستین روزنامه تا انقلاب مشروطیت) - مطبوعات دوره مشروطیت - مطبوعات

دوره دیکتاتوری پهلوی و دگرگونی های مختف آن در سال های پس از شهریور -

۱۳۲۰ ، دوره ملی شدن صنعت نفت و بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ ، تأسیس

انقلاب اسلامی

۴ - شرایط پیدایش و گسترش ارتباطات جدید در ایران : چگونگی ورود

تلگراف و بی سیم در ایران - تاسیس خبرگزاری پارس و ایجاد رادیو و تلویزیون

و عملکرد ها و کاربرد های آن ها .

۱- برداشت توصیفی و انتقادی تاریخ ارتباطات اجتماعی: توجه برداشت های توصیفی به معرفی وسایل ارتباط جمعی به عنوان مظاهر مثبت تمدن و فرهنگ و دموکراسی غربی - تاکید برداشت های انتقادی بر بکارگرفتن وسایل ارتباط جمعی برای تأمین مقاصد و مصالح مادی و سیاسی نظام های حاکم بر غرب

۲- سیری درنگرش های مهم مطالعات تاریخی ارتباطات: نظریات معروف " مک لوهان " درباره مراحل مختلف تحول ارتباطات (از ارتباط شفاهی تا ارتباط مکتوب، از ارتباط مکتوب تا ارتباط چاپی و کپکشان گوتنبرگ - عصر ارتباطات الکترونیکی و کپکشان مارکنی و " دهکده جهانی ") - نظریات جدید دیگر درباره تحول ارتباطات اجتماعی (از ارتباط میان فردی تا ارتباط گروهی و از ارتباط جمعی تا ارتباط فردی مبتنی بر ابزارهای جدید ...) - نظریات انتقادی راجع به دگرگون شدن " فضای عمومی " فعالیت وسایل ارتباط جمعی غرب و سواستفاده از آن ها - در جهت سلطه سیاسی و مشروعیت دهی نظام حاکم

۳- مراحل تاریخی تحول ارتباطات اجتماعی در غرب: مطبوعات دولت - استبدادی (در قرن ۱۷، ۱۸ میلادی) - مطبوعات عقیدتی و انقلابی (در اواخر قرن ۱۸ و اوائل قرن نوزدهم) - مطبوعات خبری و تجارتنی (از دهه چهارم قرن نوزدهم تا دوره کنونی) - تحولات تاریخی وسایل ارتباطی جدید (تلگراف و تلفن و بی سیم - تاسیس و تحول خبرگزاری ها - ایجاد و توسعه رادیو و سینما و تلویزیون)

۴- وضع ارتباطات اجتماعی در کشورهای سوسیالیستی و ممالک جهان سوم: ویژگی های پیدایش و گسترش وسایل ارتباط جمعی در ممالک سوسیالیستی - وضع خاص وسایل ارتباط جمعی در کشورهای در حال توسعه .

جامعه شناسی هنر و ادبیات

۲۵

تعداد واحد : ۲
 نوع واحد : نظری (۳۴ ساعت)
 پیشنیاز : -

سرفصل دروس بعد از اعلام خواهد شد .

نظریه‌های جامعه‌شناسی ارتباطات

۲۶

تعداد واحد : ۲
 نوع واحد : نظری (۳۴ ساعت)
 پیشنیاز : -

سرفصل دروس بعد از اعلام خواهد شد .

روزنامه نگاری در ایران
(تاریخ روزنامه نگاری فرآیند و عوامل موثر بر آن)

۲۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف:

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)